

PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA NARADY WSTĘPNEJ

określający

ZAŁOŻENIA DO SPORZĄDZANIA PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA DOJLIDY

na okres 1.01.2027 – 31.12.2036

Białystok, 3 lipca 2024 r.

Narada Wstępna do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dojlidy, zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, odbyła się w dniu 3 czerwca 2024 r. w siedzibie Nadleśnictwa Dojlidy, Al. 100-lecia Państwa Polskiego 75, 15-111 Białystok.

Naradzie przewodniczył Z-ca dyrektora ds. gospodarki leśnej RDLP w Białymstoku Cezary Świstak. Poniższe ustalenia spisano po wysłuchaniu:

- referatu Pana Macieja Dawidziuka Nadleśniczego Nadleśnictwa Dojlidy,
- stanowiska Pana Janusza Porowskiego Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Białymstoku,

oraz wniosków z dyskusji i ustaleń poczynionych w trakcie narady.

Listę uczestników narady zamieszczono na końcu protokołu jako załącznik.

Udział w obradach oznacza zgodę na upublicznienie danych osobowych podanych na liście obecności, będącej załącznikiem do niniejszego protokołu. Protokół wraz z listą obecności, jako składnik Opisu Ogólnego (elaboratu) będzie podlegał upublicznieniu zgodnie z procedurą opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu, dalej PUL, a po jego zatwierdzeniu zostanie opublikowany na stronie BIP Nadleśnictwa Dojlidy na okres 10 lat. Powyższe wynika z realizacji przepisów wprowadzonych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

Projekt planu urządzenia lasu opracowany zostanie wg Instrukcji Urządzania Lasu (Zarządzenie nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji urządzania lasu” w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe). Protokół sporządzono zgodnie z §7 ww. Instrukcji.

1. Dane dotyczące aktualności stanu posiadania w zakresie opisowym i geometrycznym, stanowiące podkład geodezyjny do projektu planu urządzenia lasu

Nadleśnictwo Dojlidy wg stanu na 3 czerwca 2024 roku zarządza gruntami na powierzchni 16 176,7696 ha, w tym 15 765,5031 ha zajmują grunty leśne (podane powierzchnie są powierzchniami bez współwłasności). Grunty we współwłasności z osobami fizycznymi położone są na 177 działkach o powierzchni 65,2516 ha.

Stan posiadania Nadleśnictwa Dojlidy, w zakresie opisowym, jest aktualny na dzień Narady Wstępnej. Obecnie prowadzone są modernizacje ewidencji przez Starostwo Powiatowe w Białymstoku. Po ich zakończeniu również dane w zakresie geometrycznym zostaną doprowadzone do aktualności.

Wstrzymanie obrotu gruntami leśnymi na czas trwania prac urządzeniowych ustalono podczas Narady Wstępnej od dnia 30.04.2026 r. do końca 2026 roku.

Na gruntach będących we współwłasności Wykonawca sporządzi opisy taksacyjne, na gruntach tych nie będą planowane zabiegi gospodarcze.

Materiały teletelekcyjne zostaną pozyskane ze źródeł ogólnie dostępnych – geoportal (ortofotomapa z 2022 r. lub nowsza jeśli będzie dostępna, NMT dostępny bezpłatnie w PZGiK).

2. Sprawozdanie z realizacji wykazu rozbieżności dotyczącego ewidencji gruntów i budynków w obowiązującym planie urządzenia lasu

Podczas sporządzania PUL na lata 2017-2026 nie był sporządzony Protokół rozbieżności ewidencji gruntów i budynków.

3. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Zgodnie z Zarządzeniem nr 53 Dyrektora Generalnego LP z dnia 23 sierpnia 2021 r. o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw, zasięg terytorialny Nadleśnictwa Dojlidy obejmuje obszar 964,83 km².

Nadleśnictwo Dojlidy położone jest na terenie województwa podlaskiego w powiatach: Białystok (miasto na prawach powiatu, gmina miasto Białystok) oraz białostockim (gminy: miasto Wasilków, Wasilków obszar wiejski, miasto Choroszcz, Choroszcz obszar wiejski, Juchnowiec Kościelny, Supraśl obszar wiejski, miasto Suraż, Suraż obszar wiejski, Turośń Kościelna, Zabłudów obszar wiejski, Dobrzyniewo Duże).

Głównymi dokumentami zagospodarowania przestrzennego są:

- 1) Na szczeblu krajowym najważniejszym dokumentem jest Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK) – przyjęta przez Radę Ministrów 13.12.2011r. KPZK zakłada wzrost lesistości kraju przekraczający 30%, oraz zwiększenie obszarów Natura 2000 do ponad 20% terytorium lądowego Polski. Podstawą programowania zalesień będą: zaktualizowany wieloletni Krajowy Program Zwiększania Lesistości oraz plan ochrony obszarów Natura 2000.
- 2) Dokumentem dotyczącym strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej jest przyjęta Polityka ekologiczna państwa 2030. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 (w tym między innymi działania mające na celu zatrzymanie utraty różnorodności biologicznej i przywracanie ekosystemów) oraz celów zrównoważonego rozwoju

ujętych w Agendzie 2030 (w tym promowania zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, zarządzania lasami, powstrzymywanie procesów zubożenia gleb oraz zatrzymywanie utraty różnorodności biologicznej).

3) Podstawowymi dokumentami prognostycznymi są:

- a) na szczeblu wojewódzkim: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Podlaskiego (Sejmik Województwa Podlaskiego, Białystok, 22 maja 2017 roku), który jest kluczowym dokumentem określającym ramy zagospodarowania przestrzennego w regionie.
- b) na szczeblu gminnym: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dokument strategiczny, który określa ogólne cele, zasady oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego dla danego obszaru oraz Plan zagospodarowania przestrzennego (MPZP), który jest dokumentem bardziej szczegółowym, precyzującym konkretne zasady zabudowy i zagospodarowania terenu w określonym obszarze.

Wszystkie gminy będące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dojlidy posiadają opracowane studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 1. Uchwały Rad Gmin powołujące SUIKZP

Gmina	Numer i data uchwały Rady Gminy powołująca SUIKZP
Choroszcz	Uchwała Nr XIV/141/04 Rady Miejskiej w Choroszcy z dnia 28 października 2004 r.
Dobrzyniewo Duże	Uchwała Nr XIX/148/20 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 28 lutego 2020 r.
Juchnowiec Kościelny	Uchwała Nr XXX/313/06 Rady Gminy Juchnowiec Kościelny z dnia 28 kwietnia 2006 r.
Supraśl	Uchwała Nr XXXI/391/2021 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 29 listopada 2021 r.
Suraz	Uchwała Nr XXII/132/2001 Rady Miejskiej w Surazie z dnia 26 lutego 2001 r.
Turość Kościelna	Uchwała Nr XVIII/89/2000 Rady Gminy Turość Kościelna z dnia 4 lutego 2000 r.
Wasilków	Uchwała Nr XXXIX/229/06 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 27 kwietnia 2006r.
Zabłudów	Uchwała Nr XXIX/179/05 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 26 listopada 2005 r.
m. Białystok	Uchwała Nr XX/256/99 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 29 listopada 1999 r.

Na obszarze nadleśnictwa, tylko jedna gmina Choroszcz, posiada kompleksowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący cały swój obszar (na podstawie Uchwały Nr XXVII/244/01 Rady Miejskiej w Choroszcy z dnia 27 grudnia 2001 r. oraz Uchwały Nr IV/53/03 Rady Miejskiej w Choroszcy z dnia 30 kwietnia 2003 r.). Pozostałe gminy (w tym głównie: gmina Białystok, Wasilków i Turość Kościelna) mają opracowane plany częściowe, skupiające się na obszarach planowanych, ważniejszych inwestycji gospodarczych w poszczególnych obrębach ewidencyjnych. Na gruntach nieobjętych MPZP gminy wydają decyzje o warunkach zabudowy na wniosek osób zainteresowanych.

4) Strategia rozwoju oraz program operacyjny na poziomie województwa:

Strategia rozwoju województwa podlaskiego 2030 (Sejmik Województwa Podlaskiego, Białystok, 27.04.2020r.) to najważniejszy dokument, który wyznacza kierunki polityki regionalnej województwa. Strategia określa działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego województwa, promowanie zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, redukcję emisji szkodliwych substancji oraz promowanie odnawialnych źródeł energii.

Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030r. – program stanowi podstawę zarządzania środowiskiem na szczeblu wojewódzkim. Działania ujęte w Programie mają na celu sukcesywną poprawę stanu środowiska w województwie oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Mają one przyczynić się także do ograniczania negatywnych skutków zmian klimatu oraz negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne.

5) Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społecznego oraz ochrony przyrody, na poziomie powiatowym, zawarte są w strategiach i programach poszczególnych powiatów:

a) Strategia rozwoju miasta Białegostoku do 2030 roku;

b) Programu ochrony środowiska dla Powiatu Białostockiego do roku 2030.

Głównym celem powyższych dokumentów jest dążenie do poprawy stanu środowiska w powiecie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

6) Strategie i programy rozwojowe na poziomie gminy:

a) Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Choroszcz na lata 2016-2025;

b) Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Choroszcz na lata 2017-2023;

c) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Choroszcz na lata 2022-2025 z perspektywą do 2029;

d) Strategia Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2020-2030;

e) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028;

f) Strategia Rozwoju Gminy Juchnowiec Kościelny na lata 2009-2025;

g) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Juchnowiec Kościelny do 2022r. z perspektywą do 2026r.;

h) Operat uzdrowiskowy dla Gminy Supraśl z 2020 roku;

i) Program rewitalizacji Gminy Suraż na lata 2017-2023;

- j) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Turośń Kościelna na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024;
- k) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wasilków na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029 wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko;
- l) Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Zabłudów na lata 2016-2020+;
- m) Strategia rozwoju miasta Białegostoku do 2030 roku;
- n) Program Ochrony Środowiska dla miasta Białystok na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028.

Głównym celem programów i strategii, które zostały opracowane dla obszarów występujących na terenie Nadleśnictwa Dojlidy jest dążenie do poprawy stanu środowiska, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Zgodnie z dokumentami planistycznymi kierunki gospodarowania lasami obejmują:

- a) rehabilitację i restytucję ekosystemów leśnych, głównie przez przebudowę, na odpowiednich siedliskach, drzewostanów jednogatunkowych na mieszane oraz na drodze zabiegów biomelioracyjnych,
- b) regenerację drzewostanów zdewastowanych i zaniedbanych w lasach prywatnych, a następnie ich rehabilitację ekologiczną,
- c) wyłączenie z funkcji produkcyjnej lasów o charakterze zbliżonym do pierwotnego, zasługujących na ochronę prawną lub objęcie zasadami gospodarstwa specjalnego,
- d) utrzymanie leśnych kompleksów promocyjnych wdrażających nowoczesne, proekologiczne zasady gospodarowania w lasach,
- e) zwiększanie powierzchni leśnej w województwie, mającej na celu przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej poprzez zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków przyrodniczo-krajobrazowych i potrzeb różnorodności biologicznej,
- f) sukcesywne zalesianie gruntów marginalnych dla potrzeb produkcji rolniczej w gminach objętych „Krajowym Programem Zwiększania Lesistości” z priorytetem korytarzy migracyjnych,
- g) ochronę gruntów leśnych przed zmianą funkcji na nieleśną, z wyjątkiem zmian przeznaczenia na potrzeby realizacji niezbędnej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej,

- h) wprowadzanie systemów zadrzewień, zakrzewień i plantacji drzew, jako ważnego substytutu lasu w rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz dodatkowego źródła surowca drzewnego, z priorytetem gruntów marginalnych.

Przewidywane inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym mogących spowodować zagrożenie trwałości lasu, na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Dojlidy:

- Budowa dróg: S-19, S-16 i DK 65;
- Przebudowa linii kolejowej na trasie Rail Baltica;
- Strefa ekonomiczna Czarny Blok (powiązana z rozbudową trasy Rail Baltica);
- Ewentualna przebudowa lotniska w Krywlanach.

4. Propozycja korekt podziału powierzchniowego, w tym na obręby leśne, leśnictwa, numeracje oddziałów, zmian ich zasięgu

Podział nadleśnictwa na dwa obręby pozostaje bez zmian.

Korekty granic wg propozycji nadleśnictwa:

- a) Korekta granicy pomiędzy leśnictwami Krasny Las i Zielona: do leśnictwa Krasny Las przechodzą oddziały: 29, 36, 43, 51, 62, 73;
- b) Korekta granicy – linii ostępowej w leśnictwach Krasny Las i Zielona, od oddziałów 53/64 do 48/59;
- c) Korekta granicy – linii oddziałowych w leśnictwie Solnicki Las, oddziałów 154/155, 155/144 oraz linii ostępowej od 152/163 do 153/154/164;
- d) Korekta zasięgów oddziałów rozproszonych, tak aby w ramach oddziału literowanie wydzieleń kończyło się maksymalnie na jednym alfabecie (tj. do „Z” – obecnie np. w oddziale 263A (obrębu Dojlidy) literkowanie wydzieleń jest w czwartym powtórzeniu alfabetu (do „az”);
- e) Wykonawca na etapie prac kameralnych dokona uporządkowania numeracji oddziałów, tak by miały sens ciągów logicznych wynikających z układu przestrzennego, z zachowaniem ich ciągłości oraz przy zastosowaniu dużych liter tam gdzie jest to uzasadnione;
- f) Prace z zakresu oczyszczenia linii podziału powierzchniowego oraz renowacji słupków oddziałowych nadleśnictwo wykona we własnym zakresie;
- g) Szczególne kryteria wyróżniania wydzieleń:
  - Wyróżniać wydzielenia uwarunkowane przebiegiem siedlisk N2000 o powierzchni ponad 0,25 ha, przy innym użytkowaniu niż w wydzieleniu, z którego nastąpi wyłączenie. Nie dotyczy bloków upraw pochodnych;
  - Tam gdzie możliwa jest identyfikacja na podstawie naturalnych bądź sztucznych szczegółów terenowych (drogi, wyraźne granice siedliskowe, przyrodnicze, itp.),

wyróżniać wydzielania przy naturalnych ciekach i zbiornikach wodnych oraz siedliskach bagiennych, w odległości ok. 30 m od ich granic. W pozostałych przypadkach 30 m bufor zaprojektować na etapie planowania cięć. Powstałe wydzielania należy włączyć do gospodarstwa specjalnego. W przypadku bloków upraw pochodnych (BLUP) każdorazowo uzgadniać takie wyłączenie z Nadleśnictwem/RDLP (w trybie pilnym, dokonana zostanie korekta zasięgu BLUP - nadleśnictwo);

- Wyróżniać wydzielania przy granicy polno-leśnej – w odległości 50 m od granic, w przypadkach gdy wydzielenie z którego powstanie byłoby przeznaczone do rębni zupełnych. W odległości 50 m (od granicy polno-leśnej) zabrania się stosowania rębni zupełnych (nie dotyczy BLUP);
- Wyróżniać wydzielania o powierzchni ponad 0,50 ha z kęp do naturalnego rozkładu. Wydzielania takie nie mogą być łączone z drzewostanami przewidzianymi do cięć rębnych. Nie należy łączyć kęp do naturalnego rozkładu (które pozostaną w PUL kępami) z drzewostanami przewidzianymi do cięć rębnych;
- Zgodnie z § 17 pkt 1 IUL – granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie. W razie potrzeby, należy oznaczać tylko na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi;
- Nie zmieniać literowania wydzielen w rezerwatach (posiadających aktualne plany ochrony) i WDN-ach, z wyłączeniem wydzielen, które uległy podziałowi;
- W związku z pracami nad wytypowaniem drzewostanów wyłączonych z użytkowania lub podlegających modyfikacjom użytkowania, mogą nastąpić korekty podziału i korekty wskazówek gospodarczych. Będzie to miało wpływ na zaliczanie powierzchni do określonych gospodarstw;
- Nie planować wskazówek gospodarczych dla wąskich działkach (do 20m szerokości) leżących w szachownicy z lasami innej własności.

5. Potrzeby w zakresie zmian ustanowionych kategorii ochronności w lasach (odpowiedni wniosek w sprawie lasów ochronnych)

W ramach prac nad opracowaniem projektu PUL Wykonawca dokonana korekty zasięgu lasów ochronnych wg. poniższych wskazówek Nadleśnictwa:

- a) Należy utrzymać dotychczasowe kategorie ochronności (wodochronne, WDN, cenne przyrodniczo, na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, w miastach i wokół miast) w stanie niezmiennym (z wyłączeniem korekt wynikających z oczywistych pomyłek lub zmian formalnych) po ich zaimplementowaniu do obecnej ewidencji gruntów nadleśnictwa;

- b) Uzupełnienie kategorii ochronnej lasów glebochronnych o wydzielania (01-08-1-08-): 138g-00, 129-i-00, 141i-00 (część – ok. 0,60 ha);
- c) Dostosowanie do obecnych decyzji RDOŚ w kategorii ochronnej lasów ostoi zwierząt na powierzchni łącznej 169,41 ha (nowe strefy ochronne);
- d) Uzupełnienie kategorii ochronnej lasów ważnych dla obronności i bezpieczeństwa Państwa wg stanu uzgodnień na dzień 01.01.2020r.: 01-08-1-11-94-b-99, 01-08-1-11-95-a-00, 01-08-2-05-157-d-00, 01-08-1-08-183-b-00.

Wykonawca sporządzi zestawienie powierzchni lasów ochronnych w układzie podziału administracyjnego gmin, a także szczegółowy wykaz z uzasadnieniem do nadania kategorii lasu ochronnego i tracących status lasu ochronnego oraz mapy lasów ochronnych dla obrębów leśnych.

Nadleśnictwo złoży wnioski o uzyskanie opinii dot. projektu lasów ochronnych do właściwych terytorialnie rad gmin.

Dokumentacja w zakresie wnioskowania o uznanie lasów za ochronne prowadzona i przekazywana będzie w formie elektronicznej z zachowaniem terminów umożliwiających uwzględnienie nowej decyzji w projekcie PUL.

6. Omówienie oraz zestawienie danych o formach ochrony przyrody, zweryfikowanych w organach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie

- 1) Rezerwaty przyrody
  - a) Rezerwat przyrody „Antoniuk” o powierzchni 70,07 ha jest rezerwatem leśnym. Został utworzony na mocy Zarządzenia MOŚNiL z dnia 27.06.1995 r. zaktualizowanego Rozporządzeniem nr 7/03 Wojewody Podlaskiego z dnia 5.03.2003r. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu odznaczającego się wysokim stopniem naturalności z szeregiem rzadkich gatunków roślin. Rezerwat nie posiada aktualnego planu ochrony;
  - b) Rezerwat przyrody „Kulikówka” został utworzony na mocy Zarządzenia MOŚiZN z dnia 19.02.1987 r., zaktualizowanego Zarządzeniem RDOŚ w Białymstoku z dnia 25.05.2015r. Powierzchnia ogólna rezerwatu wynosi 9,98 ha (w tym Nadleśnictwa Dojlidy 9,42 ha oraz rzeka Kulikówka 0,56 ha). Celem ochrony jest zachowanie fragmentów łągów w Puszczy Knyszyńskiej. Rezerwat posiada, obowiązujące do 2025 r., zadania ochronne ustanowione Zarządzeniem RDOŚ w Białymstoku z dnia 7.10.2020r;
  - c) Rezerwat przyrody „Las Cieliczański” o powierzchni 370,58 ha, z czego 130,60 ha położone jest na terenie Nadleśnictwa Dojlidy. Został utworzony na mocy

Zarządzenia MOŚZNiL z dnia 25.06.1990r., zaktualizowanego Zarządzeniem 11/2014 RDOŚ w Białymstoku z dnia 12.03.2014r. Celem ochrony rezerwatu jest ochrona i zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej. Dla rezerwatu utworzono plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem RDOŚ w Białymstoku z dnia 24.03.2020r;

- d) Rezerwat przyrody "Las Zwierzyniecki" został utworzony zarządzeniem MOŚZNiL z dnia 14.06.1996 r. na pow. 33,84 ha, zaktualizowanego Zarządzeniem RDOŚ w Białymstoku z dnia 12.05.2016r. W skład rezerwatu przyrody wchodzi obszar leśny położony w granicach administracyjnych miasta Białystok (grunty poza zarządem Nadleśnictwa), a bezpośredni nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych drzewostanu o charakterze grądu wilgotnego. Dla rezerwatu został opracowany plan ustanowiony Zarządzeniem RDOŚ w Białymstoku z dnia 28.06.2016r.

2) Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych

W Nadleśnictwie Dojlidy funkcjonuje 9 stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych. Strefy te wyznaczono wokół gniazda bielika *Haliaeetus albicilla* – 4, wokół gniazd orlika krzykliwego *Aquila pomarina* – 4 oraz wokół gniazda włochatki *Aegolius funereus* – 1. Zajmują one łącznie 170,19 ha powierzchni, w tym 0,78 ha stanowią strefy nakładające się.

3) Pomniki przyrody

- a) Grupa drzew 4 modrzewie - nr 1173 w leśnictwie Majówka. Pomnik przyrody powołany Rozporządzeniem nr 1/98 Wojewody Białostockiego z dnia 10.03.1998r.;
- b) Grupa drzew 3 jałowce pospolite - nr 510 w leśnictwie Antoniuk. Pomnik przyrody powołany Rozporządzeniem nr 10/96 Wojewody Białostockiego z dnia 29.11.1996r.;
- c) Czereśnia ptasia - nr 1933 w leśnictwie Antoniuk. Pomnik przyrody powołany Uchwałą Nr XXV/383/16 Rady Miasta Białystok z dnia 5.10.2016 r.

4) Obszary Natura 2000

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dojlidy znajdują się następujące obszary Natura 2000, zatwierdzone przez Komisję Europejską i polski rząd:

- PLB200001 – Bagienna Dolina Narwi;
- PLB200003 – Puszcza Knyszyńska;
- PLB200007 – Dolina Górnej Narwi;
- PLH200002 – Narwiańskie Bagna;
- PLH200006 – Ostoja Knyszyńska;

- PLH200010 – Ostoja w Dolinie Górnej Narwi;
  - PLH200024 – Ostoja Narwiańska.
- a) Bagienna Dolina Narwi – PLB200001 obejmuje najlepiej zachowany fragment doliny Narwi na którym utworzono Narwiański Park Narodowy wraz z otuliną o łącznej powierzchni 23 147,07 ha, z których 751,35 ha, znajduje się w zarządzie nadleśnictwa. Cały obszar obejmuje odcinek doliny Narwi o długości około 58 km i szerokości od 300 m do 4 km, między Surażem a Żółtkami. Dotychczas nie zatwierdzono dokumentu planistycznego;
  - b) Puszcza Knyszyńska – PLB200003 obejmuje Puszcę Knyszyńską o powierzchni 139 590,23 ha – dość silnie rozczłonkowany kompleks leśny. W skład obszaru wchodzi 10 656,68 ha gruntów Nadleśnictwa Dojlidy. Obszar Puszcza Knyszyńska posiada plan zadań ochronnych zatwierdzony Zarządzeniem RDOŚ w Białymstoku z dnia 15.05.2014 r.;
  - c) Dolina Górnej Narwi – PLB200007 zajmuje powierzchnię 18 384,08 ha. W skład obszaru wchodzi 121,71 ha gruntów Nadleśnictwa Dojlidy głównie w okolicy wsi Doktorce. Obszar obejmuje dolinę Narwi na odcinku od zapory wodnej w Bondarach do Suraża. Obszar posiada plan zadań ochronnych zatwierdzony Zarządzeniem RDOŚ w Białymstoku z dnia 18.06.2014 r.;
  - d) Narwiańskie Bagna – PLH200002 o powierzchni 6 831,86 ha, obejmująca swym zasięgiem całą Narwiański Park Narodowy oraz niewielkie fragmenty poza nim. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dojlidy jest to ok. 10 ha, w okolicach wsi: Borowskie Żaki i Uhowo. Obszar Narwiańskich Bagien stanowi jeden z najlepiej zachowanych systemów rzecznych w Europie o szczególnym charakterze wielokorytowym. Dotychczas nie zatwierdzono dokumentu planistycznego;
  - e) Ostoja Knyszyńska – PLH200006 o powierzchni 136 084,43 ha, obejmuje swym zasięgiem prawie całą Puszcę Knyszyńską. W skład obszaru wchodzi 10 504,66 ha gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Dojlidy. Ostoja Knyszyńska posiada plan zadań ochronnych zatwierdzony Zarządzeniem RDOŚ w Białymstoku z dnia 30.06.2014 r.;
  - f) Ostoja w Dolinie Górnej Narwi – PLH200010, której powierzchnia wynosi 19 090,18 ha. W skład obszaru wchodzi 121,71 ha gruntów Nadleśnictwa Dojlidy, głównie w okolicy wsi Doktorce. Ostoja w Dolinie Górnej Narwi posiada plan zadań ochronnych zatwierdzony Zarządzeniem RDOŚ w Białymstoku z dnia 18.06.2014 r.;
  - g) Ostoja Narwiańska – PLH200024, której powierzchnia wynosi 18 604,96 ha. Grunty w zarządzie Nadleśnictwa Dojlidy nie wchodzi w skład tego obszaru, jedynie część jest w zasięgu terytorialnym leśnictwa Szaciły i Antoniuk. Ostoja

Narwiańska posiada plan zadań ochronnych zatwierdzony Zarządzeniem nr 25/2013 RDOŚ w Białymstoku z dnia 9.12.2013r.

Granice Doliny Górnej Narwi i Ostoja w Dolinie Górnej Narwi, w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, pokrywają się.

5) Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej

Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej imienia Profesora Witolda Sławińskiego został utworzony Uchwałą nr XXVI/172/88 WRN w Białymstoku z dnia 24.05.1988 r., zaktualizowaną Uchwałą Nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21.03.2016r. Powierzchnia PKPK wynosi 72 860,17 ha, powierzchnia otuliny 53 827,54 ha. Łącznie Park wraz z otuliną zajmuje 126 687,71 ha. Park ma typowo leśny charakter, lasy i zadrzewienia zajmują 85% jego powierzchni. Tereny leśne stanowią w przewadze grunty Skarbu Państwa zarządzane przez siedem nadleśnictw: Czarna Białostocka, Dojlidy, Knyszyn, Krynki, Supraśl, Waliły i Żednia. Nadzór nad ochroną Parku, zachowaniem jego różnorodności biologicznej i krajobrazowej sprawuje Dyrekcja i Służba Parku. Na mocy Rozporządzenia nr 22/01 Wojewody Podlaskiego z dnia 9 sierpnia 2001 r. został ustanowiony „Plan ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej imienia Profesora Witolda Sławińskiego”. W skład Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej wchodzi 7883,05 ha gruntów Nadleśnictwa Dojlidy.

6) Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Narwi

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Narwi”, o powierzchni 42 204,01 ha, został ustalony Uchwałą Nr XII/84/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 29.04.1986r. Obszar został utworzony w celu ochrony i zachowanie doliny Narwi wyróżniającej się wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi. Nadzór nad Obszarem sprawuje Zarząd Województwa Podlaskiego. W skład obszaru wchodzi 243,66 ha gruntów Nadleśnictwa Dojlidy.

7) Użytek ekologiczny „Żurawka”

Na obszarze Nadleśnictwa Dojlidy funkcjonuje jeden użytek ekologiczny – Żurawka, położony w leśnictwie Mostek w oddziale 256f. Został powołany Uchwałą nr XXVIII/163/2001 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 25.01.2001r. w celu ochrony dobrze wykształconych zbiorowisk roślinnych - turzycowisk, młak i zarośli sukcesyjnych wraz z charakterystyczną roślinnością bagienną, obfitujących w gatunki związane z naturalnymi obszarami bagiennymi m.in. chronione storczyki. W zarządzie nadleśnictwa znajduje się 20,12 ha użytku Żurawka. Nadzór nad użytkowaniem sprawuje rada gminy Miasta Wasilków.

Tabela 2. Formy ochrony przyrody na gruntach nadleśnictwa

Forma ochrony	Nazwa	Pow. w ha
Rezerваты	Las Cieliczański	130,60
	Antoniuk	70,07
	Kulikówka	9,42
Obszar chronionego krajobrazu	OChK Doliny Narwi	243,40
Park krajobrazowy	PK Puszczy Knyszyńskiej	7 883,02
Obszary Natura 2000	Bagienna Dolina Narwi PLB200001	749,95
	Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010	121,71
	Dolina Górnej Narwi PLB200007	121,71
	Ostoja Knyszyńska PLH200006	10 505,20
	Puszcza Knyszyńska PLB200003	10 657,22
Pomniki przyrody	Grupa drzew 4 modrzewie - nr 1173	1 szt.
	Grupa drzew 3 jałowce pospolite - nr 510	1 szt.
	Czereśnia ptasia - nr 1933	1 szt.
Użytek ekologiczny	Żurawka	20,16
strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gat. chronionych	4 - bielika, 4 - orlika krzykliwego, 1 - włośchatki	170,19

Dokumentację dotyczącą nowych stref ochronnych Nadleśnictwo prześle Wykonawcy PUL po jej zatwierdzeniu przez RDOŚ, w terminie nie późniejszym niż zakończenie prac terenowych. Decyzje, które zostaną zatwierdzone po tym terminie zostaną wprowadzone do bazy SILP w ramach aktualizacji rocznej, co nie zwalnia Nadleśnictwa z konieczności stosowania rygorów ochronnych w nich zawartych.

7. Potrzeby opracowania w projekcie planu urządzenia lasu zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Nie dotyczy

8. Informacja o zrealizowanych działaniach wynikających z planów zadań ochronnych, planów ochrony lub planów urządzenia lasu z zakresem PZO

PUL nie posiadał zakresu PZO. Aktualne informacje o wykonanych działaniach ochronnych do uzyskania od RDOŚ w Białymstoku.

9. Informacja o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz potrzeb ich uzupełnienia

Podczas sporządzania projektu PUL dla Nadleśnictwa Dojlidy wykorzystane zostaną:

- Operat glebowo-siedliskowy opracowany w 2006 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku;
- Opracowanie fitosocjologiczne wykonane w latach 2013-2014, wg stanu na dzień 01.01.2014 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku;
- Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych, wykonana w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH2000006, w ramach realizowanego przez RDOŚ w Białymstoku projektu „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych (POIS.02-04.00-00- 0191/16-07)”;
- Inwentaryzacje gatunków chronionych realizowane przez Stowarzyszenie Okolice we współpracy z Uniwersytetem w Białymstoku w Lesie Turczyńskim;
- Stanowiska epifitów w Krasnym Lesie - Adam Bohdan;
- „Nietoperze Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej. Inwentaryzacja, monitoring i edukacja oraz wybrane zabiegi ochronne.” Grzegorz Błachowski;
- Monitoring gatunków i siedlisk realizowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska;
- Bioróżnorodność Miasta Białegostoku – Szata Roślinna Białegostoku – Różnorodność i ochrona – Dan Wołkowycki – Białystok 2019;
- Dane zawarte w projekcie Docelowej Sieci Drogowej Nadleśnictwa Dojlidy z 2020 roku, sporządzonym na podstawie Zarządzenia nr 28 DGLP z dnia 27.04.2018 r. przez firmę Taksus UL Sp. z o.o.

10. Propozycja określenia metody inwentaryzacji zasobów drzewnych (metoda reprezentacyjna lub metoda ALS)

Zgodnie z wnioskiem Nadleśniczego, przy akceptacji Dyrektora i uczestników NW, inwentaryzacja zasobów drzewnych zostanie przeprowadzona metodą ALS. Nadleśnictwo proponuje, żeby taksatorzy mogli przystąpić do taksacji po uzyskaniu przez jednostkę urzędzeniową ortofotomapy.

Dane ALS należy pozyskać z uwzględnieniem następujących minimalnych parametrów:

- 1) średnia gęstość próbkowania co najmniej 4 pkt/m²,
- 2) pokrycie poprzeczne między szeregami co najmniej 20%,
- 3) zarejestrowane wielokrotne odbicia (co najmniej 6 odbić przy założeniu, że dla drzewostanu o wysokości ponad 25 m odbicia pomiędzy 1 i 6 będą stanowiły 25% liczby wszystkich odbić zarejestrowanych przez system),
- 4) zarejestrowane i zapisane sygnały intensywności odbicia,
- 5) termin wykonania nalotów od 20 czerwca do 31 sierpnia, przy czym możliwe jest wydłużenie tego okresu pod warunkiem występowania pełnego ulistnienia drzew.

Przetworzona chmura punktów ALS powinna spełniać następujące parametry:

- 1) dokładność sytuacyjna (błąd średni) chmury punktów po wyrównaniu $\leq 0,20$ m,
- 2) dokładność wysokościowa (błąd średni) chmury punktów po wyrównaniu $\leq 0,10$ m,
- 3) format zapisu danych ALS-LAS w wersji 1.2 lub nowszej (zg z wytycznymi ASPRS, https://www.asprs.org/wp-content/uploads/2010/12/asprs_las_format_v12.pdf),
- 4) klasyfikacja chmur punktów zgodnie z uwzględnieniem następujących klas: 1 – przetworzone, niesklasyfikowane; 2 – grunt; 3 – niska roślinność (0–0,40 m); 4 – średnia roślinność (0,40–2,0 m); 5 – wysoka roślinność (powyżej 2 m); 6 – zabudowa i obiekty inżynieryjne; 7 – szum; 9 – woda. Parametry poszczególnych klas mają być zgodne ze specyfikacją ASPRS (<https://www.asprs.org/>), a dokładność klasyfikacji powinna wynosić co najmniej 95%,
- 5) zalecanym układem dostarczenia danych ALS jest Państwowy Układ Współrzędnych Geodezyjnych 1992 (PL-1992 – kod EPSG: 2180) w podziale na sekcje mapy, przy zachowaniu zasady, że im większa gęstość chmury punktów, tym mniejszy arkusz.

Zgodnie z § 71 ust 1 i § 82 ust 1 IUL, przy zastosowaniu metody ALS do inwentaryzacji miąższości, pomiar drewna martwego zostanie przeprowadzony na każdej aktywnej powierzchni próbnej.

11. Potrzeby ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu Leśnych Gospodarstw Węglowych (LGW)

Nadleśnictwo Dojlidy w latach 2017-2023 uczestniczyło pilotażowo w projekcie Leśnych Gospodarstwach Węglowych. W ramach projektu zalesiono 2,88 ha gruntów rolnych oraz wprowadzono podszyty na powierzchni 350,85 ha (w wydzieleniach na powierzchni łącznej 760,01 ha, przy zachowaniu 128,61 ha lasów referencyjnych). Nadleśnictwo, ze względu na brak gruntów odpowiednich do wykorzystania w projekcie, nie przewiduje dalszych działań w tym zakresie.

Na tym etapie nie ma podstawy żeby definiować dodatkowe działania zwłaszcza w kontekście przygotowań do sporządzania projektu PUL.

12. Uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II)

Na gruntach nadleśnictwa zlokalizowane są 3 powierzchnie badawcze, w tym jedna SPO II rzędu. Wskazówki powinny być uzgodnione z Instytutem Badawczym Leśnictwa. Nadleśnictwo proponuje kontynuować działania zapisane w obecnym PUL.

13. Propozycja typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych – do uszczegółowienia podczas obrad NU

- a) Po dyskusji uczestników NW ustalono, że w lasach społecznych I strefy (intensywnego oddziaływania społecznego) należy prowadzić procesy przebudowy drzewostanów jeżeli tego wymagają, z zastosowaniem rębni IVD z jednym nawrotem cięć oraz rębnie VA i VB z przebudową do 15% powierzchni. Możliwą do pozyskania miąższość w trakcie przebudowy drzewostanów opisano w podpunkcie „j”;
- b) W lasach społecznych II strefy (zrównoważonego oddziaływania społecznego) możliwe jest planowanie wszystkich rębni dopuszczonych na poszczególnych siedliskach, za wyjątkiem rębni IA oraz ograniczenie powierzchni w rębni IB do 3 ha z pozostawieniem 15-20 drzew/ha w stanie rozproszonym lub małych skupisk, poza kępami do naturalnego rozkładu. Projektuje się pozyskanie w wysokości do 90% zapasu. Preferuje się rębnie wymienione jak dla lasów I strefy oddziaływania społecznego oraz rębnie umożliwiające uzyskanie odnowienia naturalnego (w zależności od potrzeb odnowień planuje się 1 lub 2 nawroty cięć dla rębni II, IIIC, IV i V). Miąższość do pozyskania opisano w podpunkcie „j”;
- c) W strefach ochrony okresowej ptaków można planować rębnie IV a także VA, VB z przebudową do 15% powierzchni. W zależności od potrzeb odnowień planuje się I lub II nawroty cięć. Miąższość do pozyskania opisano w podpunkcie „j”. W strefach ochrony całorocznej bez wskazówki;
- d) W drzewostanach wodochronnych oraz na siedliskach Bw, BMw i LMw, w tym w strefach ochronnych wód podziemnych nie planować cięć zupełnych i rębni opartych o cięcia zupełne. W strefach ochronnych wód podziemnych preferować rębnie IVC i IVD (miąższość do pozyskania opisane w podpunkcie „j”) - w zależności od potrzeb odnowień planuje się 1 lub 2 nawroty cięć;
- e) Nie planować cięć zupełnych w strefie 30 metrów od cieków naturalnych, bagien i siedlisk bagiennych – tylko rębnie z cięciami częściowymi, brzegowymi (a także smugowymi i pasowymi) i/lub przerębowymi. Wyklucza się projektowanie rębni IA, IB, IC, IIIA, IIIB i IVD;
- f) Wyłączenie z cięć rębnych drzewostanów na siedliskach Bs, Bb, BMb, LMb, OIJ, LŁ oraz OI typowe stale podtopione (wskazanych na etapie uzgodnień);
- g) Zakaz lokacji rębni zupełnych przy granicy polno-leśnej i 50 m od niej;

- h) Po dyskusji zaproponowano 5-letni nawrót cięć w rębniach zupełnych i 4-5 letni nawrót cięć w rębniach zupełnych w drzewostanach w blokach upraw pochodnych. Plan cięć dla rębni zupełnych należy rozłożyć na lata;
- i) Należy stosować wręby przy dużych powierzchniach drzewostanów jednowiekowych. Dotyczy to zarówno rębni zupełnych, jak i złożonych. Dopuszcza się wykonanie do 2 wrębów w ramach ostępu, zgodnie z zapisami ZHL;
- j) Planowanie do 2 nawrotów cięć (lasy społeczne) dla rębni częściowych i przerębnych w 10-leciu. Do planowania urządzeniowego przyjąć:
- w rębniach częściowych: pierwsze cięcie 30% miąższości, drugie cięcie 30% miąższości,
  - dla rębniach przerębnych: pierwsze cięcie 10-20% miąższości, drugie cięcie 10-20% miąższości;
- k) Dla rębni IIIA, IIIB i IVD planować jeden nawrót cięć w 10-leciu;
- l) Typ rębni w zależności od siedliska (z zastrzeżeniem jak wyżej: a-k);

Tabela 3. Rodzaje rębni w zależności od typu siedliskowego lasu

TSL	Projektowane rębnie	
	rębnia zasadnicza	rębnia zastępcza
Bs	brak	brak
Bśw	IB	IIA, IVC
Bw	IIA, IVC	IIB, IVD
Bb	brak	brak
BMśw	IB	IIA, IVC
BMw	IIA, IVC	IIB, IVD
BMb	brak	brak
LMśw	IIIB, IVC, IVD	IIIA
LMw	IIA, IVC	IIB, IVD
LMb	brak	brak
Lśw	IIIB, IVC, IVD	IIIA
Lw	IVC, IVD	brak
OI	IVC	VA, VB
OIJ	brak	brak
LŁ	brak	brak

- m) Na powierzchniach do 1,50 ha lub na powierzchniach wydłużonych do 2 ha (niezależnie od TSL, z zastrzeżeniem jak wyżej: a-j) proponuje się rębnię IB oraz rębnie zastępcze IC, IIIA z krótkim okresem odnowienia, z uwzględnieniem zapisów PZO i inwentaryzacji siedlisk Natura 2000 wg RDOŚ;
- n) Plan cięć rębnych musi uwzględniać nie umniejszanie powierzchni drzewostanów najstarszych klas wieku (VIII i starsze) zgodnie z pismem RDLP w Białymstoku ZP.0152.6.2022 z 28.02.2023r.;

- o) Wstrzymanie cięć rębnych w drzewostanach w wieku ponad 161 lat (od IX klasy wieku wzwyż), z wyłączeniem drzewostanów KO i KDO;
- p) Łączenie kęp do naturalnego rozkładu w wydzielenia bez wskazówki i przeznaczenia ich do gospodarstwa specjalnego. Kępy do naturalnego rozkładu, które nie tworzą wydzieleni należy pozostawić bez wskazówki (uprzątnięcia przestoi - PRZES). Wszystkie wskazówki uprzątnięcia przestoi podlegają kontroli przez Nadleśnictwo, dotyczy to również uprzątnięcia pojedynczych drzew.

Ze względu na moratorium MKiŚ z dnia 08.01.2024r., które zostało przedłużone do dnia 30.09.2024r., ww. wytyczne w/s rębni, pielęgnowania lasu i hodowli lasu mogą ulec zmianie i/lub uzupełnieniu.

14. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

- a. CW i CP należy projektować zgodnie z potrzebami hodowlanymi stwierdzonymi na gruncie w trakcie taksacji. Wykonawca w uzgodnieniu z Nadleśniczym określi pilność zabiegu ze względu na stan sanitarny i jakość drzewostanu;
- b. Trzebieże pilne będą projektowane tylko w uzasadnionych i uzgodnionych z nadleśnictwem przypadkach;
- c. W lasach społecznych (zarówno I, jak i II strefy oddziaływania społecznego) oraz przy głównych szlakach transportowych, dopuszcza się planowanie trzebieży przekształceniowych w drzewostanach w wieku 61 lat i starszych jeśli istnieje możliwość płynnego przejścia (w następnym 10-leciu) w użytkowanie rębne z naturalnym sposobem odnowienia. Spowoduje to zwiększenie miąższości do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym, co należy uwzględnić w planowaniu.
- d. Dopuszczalne jest planowanie trzebieży dwu nawrotowych w drzewostanach zaliczonych do LGW;
- e. Przyjąć generalną zasadę wyłączenia z cięć przedrębnych drzewostanów na siedliskach Bb, BMb, LMb, OIJ i LŁ oraz zalanych OI typowych (OL wskazanych na etapie uzgodnień z nadleśnictwem). W uzasadnionych przypadkach możliwe są odstępstwa;
- f. Wykonawca PUL uzgodni wszystkie planowane zabiegi w BLUP.

15. Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw

- a) Typy drzewostanów (TD) i orientacyjne składy gatunkowe upraw.

Tabela 4. Projektowane typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (% pokrycia)
siedliska świeże		
Bśw 1	So	So 90%, Brz 10%

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (% pokrycia)
Bśw 2	So	So 90%, Brz+Św 10%
BMśw 1	So	So 70%, Św+Brz 20%, Db+Md i inne 10%
BMśw 2	Św-So	So 60%, Św 20%, Db+Brz i inne 20%
LMśw 1	Db-So	So 40%, Db 30%, Lp+Gb 10%, Brz+Kl+Md 20%
LMśw 2	So-Db	Db 30%, So 30%, Św 10%, Lp+Kl+Gb i inne 10%
Lśw 1	Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 20%, Lp 20%, Kl+Św 10%, Wz+Brz i inne 10%
Lśw 2	Gb-Db	Db 40%, Gb 20%, Lp 10%, Św 10%, Wz+Js+Kl+Ol 20%
siedliska wilgotne		
Bw 1	So	So 80%, Brz+Św 20%
Bw 2	So	So 80%, Brz+Św 20%
BMw 1	Św-So	So 50%, Św 30%, Brz+Os+Db 20%
BMw 2	So- Św	Św 50%, So 30%, Os+Brz+Ol+Db 20%
LMw 1	So-Św-Db	Db 40%, Św 20%, So 20%, Ol+Brz+Wz+Gb 20%
LMw 2	Św-Ol-Db	Db 30%, Ol 30%, Św 20%, Brz+Wz 20%
Lw 1	Js(Ol)-Db	Db 40%, Js(Ol) 20%, Gb+Lp 20%, Wz+Kl+Św 20%
Lw 2	Db-Ol	Ol 50%, Db 20%, Js+Wz 20%, Gb+Lp+Brz+Św 10%
siedliska bagienne i łąkowe		
Bw 1	So	So 80%, Brz 10%, Św 10%
Bw 2	So	So 90%, Brz 10%
Bw 3	So	So 100%
BMb 1,2,3	Brz-So-Św	Św 50%, So 30%, Brz 20%
LMb 1,2	Brz-Ol -Św	Św 50%, Ol 30%, Brz 20%
LMb 3	Brz-Ol	Ol 50%, Brz 40%, Św 10%
Ol 1	Ol	Ol 70%, Brz 20%, Js+Wz+Św 10%
Ol 2,3	Ol	Ol 90%, Brz 10%
OIJ 1	Ol-Js	Js 40%, Ol 40%, Wz 10%, Św+Brz 10%
OIJ 2	Js-Ol	Ol 60%, Js 30%, Św+Wz+Brz 10%
Lł	Wz-Js-Ol	Ol 40%, Js 20%, Wz 20%, Gb+Brz 10%, Db+Lp+Kl 10%
siedliska na gruntach porolnych		
Bśw 1	Brz-So	So 50%, Brz 40%, Db+Lp 10%
Bśw 2	Brz-So	So 50%, Brz 30%, Św 10%, Db+Lp 10%
BMśw 1	Brz-So	So 40%, Brz 30%, Bk 10%, Db 10%, Lp 10%
BMśw 2	Brz-So	So 40%, Brz 30%, Św 10%, Db 10%, Lp 10%
LMśw 1	Brz-So-Db	Db 30%, So 20%, Brz 20%, Gb+Lp+Bk 20%, Św+Kl+Jw 10%
LMśw 2	Św-Db	Db 40%, Św 20%, So 10%, Gb+Lp 20%, Kl+Jw+Bk 10%
Lśw 1	Lp-Db	Db 40%, Lp 30%, Gb+Bk 20%, Kl+Bk+So 10%
Lśw 2	Lp-Bk-Db	Db 30%, Bk 20%, Lp 20%, Gb+Wz 20%, Św+Js+Kl 10%
BMw 1	Św-So	So 40%, Św 20%, Db+Bk 20%, Brz+Os 20%
BMw 2	So-Św	Św 40%, So 30%, Brz+Os 20%, Db+Ol 10%
LMw 1	So-Św-Db	Db 40%, Św 20%, So 20%, Brz+Wz+Gb+Ol+Os 20%

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (% pokrycia)
LMw 2	Św-Db-OI	OI 40%, Db 30%, Św 20%, Brz+Lp+Gb+Os+Wz 10%
Lw 1	Lp-Db	Db 40%, Lp+Gb 20%, OI 20%, Wz+Js+KI 20%
Lw 2	Db-OI	OI 50%, Db 20%, Js+Wz 20%, Gb+Lp+Brz 10%

Dodatkowe propozycje to:

- Dopuszczalny udział Md i Dg - do 10% na siedliskach BMśw i LMśw, poza obszarami Natura 2000 i poza siedliskami przyrodniczymi;
- Dopuszczalny udział Bk i Jw - do 10%, poza obszarami Natura 2000 i poza siedliskami przyrodniczymi;
- Do momentu ustąpienia choroby, Js i Wz należy częściowo zastępować OI, Db, i innymi liściastymi;

Proponowane składy gatunkowe upraw nie dotyczą upraw pochodnych.

Tabela 5. Projektowane typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw na siedliskach Natura 2000

TSL	Siedlisko Natura 2000	Zespół roślinny	Typ lasu	TD	Skład gatunkowy upraw
Bśw 1	91T0	<i>Peucedano-Pinetum cladonietosum</i>	So	So	So 90%, Brz 10%
LMśw 1	9170-2	<i>Melitti-Carpinetum</i>	So-Gb-Db	Gb-So-Db	Db 40%, So 30%, Gb+Lp 20%, Brz+KI 10%
LMśw 2	9170-2	<i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i>	So-Gb-Db	Gb-So-Db	Db 40%, So 20%, Gb 20%, Św+Lp 10%, Brz+KI i inne 10%
Lśw 1	9170-2	<i>Tilio-Carpinetum typicum</i>	Gb-Db	Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 20%, Lp 20%, Św+KI 10%, Brz i inne 10%
Lśw 1+2	9170-2	<i>Tilio-Carpinetum stachyetosum</i>	Lp-Gb-Db	Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 20%, Lp 20%, Św+KI 10%, Wz+Brz i inne 10%
LMw 1	9170-2	<i>Tilio-Carpinetum typicum calamagrostietosum (Sokoł.)</i>	Św-Gb-Db	Gb-Św-Db	Db 40%, Św 20%, Gb 20%, OI+Brz 10%, Wz i inne 10%
Lw 1	9170-2	<i>Tilio-Carpinetum stachyetosum var. Ficaria verna</i>	Gb-Js-Db	Js-Db	Db 40%, Js+Wz 20%, OI 10%, Gb 10%, KI+Lp+Os 10%, Brz+Św 10%
Lw 1+2	91F0	<i>Ficario-Ulmetum</i>	Wz-Js	Db-OI-Js	Js+Wz 30%, OI 20%, Db 20%, Gb+Brz 20%, Lp+KI 10%
Bb 1	91D0-2	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	So	So	So 80%, Brz 10%, Św 10%
Bb 2+3	91D0-2	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	So	So	So 90%, Brz 10%
BMb 1+2+3	91D0-5	<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum myrtilletosum</i>	Św	So-Św	Św 60%, So 20%, Brz 20%
BMb 2+3	91D0	<i>Sphagno-Betuletum</i>	Brz-So	So-Brz	Brz 60%, So 30%, Św 10%
LMb 1+2+3	91D0-5	<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum dryopteridetosum</i>	Św	Brz-OI-Św	Św 60%, OI 20%, Brz 20%
LMb 1+2+3	91D0-6	<i>Dryopteridi-Betuletum</i>	So-Brz	Św-So-Brz	Brz 60%, So 30%, Św+OI 10%
OIJ 1	91E0-3	<i>Fraxino-Alnetum</i>	OI-Js	OI-Js	Js 40%, OI 40%, Wz 10%, Św+Brz 10%
OIJ 2	91E0-3	<i>Fraxino-Alnetum</i>	Js-OI	Js-OI	OI 60%, Js 30%, Wz+Św+Brz 10%
LI 1+2	91F0	<i>Ficario-Ulmetum</i>	Wz-Js	Wz-Js-OI	OI 40%, Js+Wz 40%, Gb+Brz 10%, KI+Db+Lp 10%

W związku z tym że opracowanie fitosocjologiczne nadleśnictwa ma już 10 lat (BULiGL 2014) i skutki zmian klimatycznych są coraz bardziej widoczne, wykonawca

PUL przeanalizuje proponowane składy upraw i w uzgodnieniu z RDLP i nadleśnictwem zdecyduje o ewentualnych korektach.

- b) CW i CP należy projektować we wszystkich uprawach pochodzenia sztucznego, a w odnowieniach naturalnych w zależności od potrzeb stwierdzonych na gruncie;
- c) Przy przebudowie drzewostanów na gruntach porolnych należy dążyć do maksymalnego wykorzystania odnowień naturalnych;
- d) Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy należy uzgodnić z Nadleśniczym przed odbiorem prac taksacyjnych;
- e) Luki do odnowienia (wskazówka gospodarcza: ODN_LUK) mają być stosowane dla powierzchni luk 0,21 ha i powyżej. Wskazanie luki do odnowienia nie może dotyczyć sumy powierzchni luk w wydzieleniu, lecz pojedynczych luk o powierzchni ponad 0,20 ha;
- f) Projektować kształtowanie ekotonów w lasach społecznych, przy drogach w mieście Białystok oraz przy drogach krajowych i wojewódzkich, w pasach do 25 m (z wykorzystaniem ODN_IIP, ODN_IIPN, W_PODS). Nie dotyczy drzewostanów przewidzianych do cięć rębniami zupełnymi i gniazdowymi;
- g) Nie projektować zwiększonej powierzchni do odnowienia w KO i KDO.

16. Propozycja przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych – do uszczegółowienia podczas obrad NU

W wyniku dyskusji podczas NW ustalono następujące wieki rębności:

- Db, Js, Bk – 120 lat,
- So, Md – 120 lat (zwiększenie ze 110 lat),
- So, Md – 100 lat na gruntach porolnych (zmniejszenie ze 110 lat),
- Św – 80 lat (zmniejszenie z 90 lat),
- Ol, Brz, Wz, Gb, Kl, Lp, Jw – 80 lat,
- Os – 50 lat.

17. Potrzeby w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego

Charakterystyka pożarowa terenu Nadleśnictwa

Lasy Nadleśnictwa Dojlidy zakwalifikowane są do I kategorii zagrożenia pożarowego – tj. o zagrożeniu pożarowym dużym.

Całość lasów Nadleśnictwa podzielono na cztery strefy obszarowe:

I STREFA: obręb Katryńka o powierzchni ok. 7 500 ha. Najbardziej zagrożona pożarowo część strefy to teren Leśnictwa Mostek (uroczysko Czarny Blok), obrzeża obrębu Katryńka, oraz teren przebiegu linii kolejowa na trasie Białystok - Czarna Białostocka. Punkty poboru wody do celów gaśniczych znajdują się w leśnictwach: Orzechówka (poj. ok. 900 m³ - z możliwością stałego uzupełniania systemem pomp z sieci hydrantowej) i

Rybniki (poj. ok. 2 350 m³). Dodatkowo istnieje możliwość doraźnej budowy punktów czerpania wody bezpośrednio przy rzece Supraśl (w okolicy m. Nowodworce, Jurówce lub przy zalewie w Wasilkowie). Na terenie Leśnictwa Katryńka, oddz. 189h zlokalizowana jest wieża z automatyczną kamerą systemu monitoringu przeciwpożarowego Nadleśnictwa.

II STREFA: wschodnia, puszczańska część obrębu Dojlidy, o łącznej powierzchni ok. 3 600 ha. Najbardziej zagrożonymi fragmentami strefy są lasy położone na terenie leśnictwa Zielona zlokalizowane w pobliżu poligonu wojskowego „Zielona”, droga krajowa DK65 Białystok – Bobrowniki, miejsce lokalizacji gazociągu i linii energetycznych na terenie leśnictw Zielona i Majówka oraz miejsce wyznaczone do rozpalania ogniska na terenie miejsca postoju pojazdów w Leśnictwie Majówka (oddz. 97r). Na terenie tej strefy (w Leśnictwie Zielona) znajdują się dwa punkty czerpania wody do celów gaśniczych: jeden o pojemności ok. 46 000 m³, drugi ok. 3 960 m³. Na terenie Leśnictwa Zielona, oddz. 66a zlokalizowana jest wieża z automatyczną kamerą systemu monitoringu przeciwpożarowego Nadleśnictwa, natomiast w oddz. 66c znajduje się Meteorologiczny Punkt Pomiarowy, gdzie określany jest stopień zagrożenia pożarowego lasów (SZPL) dla strefy prognozowania 1F.

III STREFA: Znajdują się tu lasy o rozproszone, położone na terenie gmin: Juchnowiec, Choroszcz, Dobrzyniewo Duże, Suraż, i Turośń Kościelna o powierzchni łącznej ok. 3200 ha. Najbardziej zagrożonymi fragmentami strefy są lasy przylegające do Białegostoku. Na terenie tej strefy brak leśnych punktów czerpania wody do celów gaśniczych, jednak bliska odległość Białegostoku i innych terenów zurbanizowanych pozwala za dogodny dostęp do sieci wodociągowej.

IV STREFA: Lasy tej strefy położone są w zasięgu terytorialnym Miasta Białystok o łącznej powierzchni ok. 1500 ha. Na terenie tej strefy – w leśnictwie Antoniuk – znajdują się dwa punkty czerpania wody do celów gaśniczych: zbiornik wodny o poj. ok. 1400 m³ oraz hydrant zewnętrzny o wydajności ok. 10 dm³/sek. zasilany z miejskiej sieci hydrantowej. Bliska odległość od Białegostoku pozwala również na dogodny dostęp do sieci wodociągowej. Na terenie Leśnictwa Antoniuk, oddz. 124c zlokalizowana jest wieża antenowa służąca do przesyłu sygnału radiowego na potrzeby funkcjonowania kamerowego monitoringu przeciwpożarowego Nadleśnictwa. Na terenie Leśnictwa Antoniuk znajdują się: Punkt Alarmowo -Dyspozycyjny (w budynku biura nadleśnictwa) oraz główna baza sprzętu przeciwpożarowego. Na terenie Leśnictwa Solnicki Las znajduje się Leśna Baza Lotnicza zlokalizowana na terenie Lotniska Białystok Krywlany.

Na terenie Nadleśnictwa Dojlidy od 1.01.2017 r. doszło do powstania 33 pożarów lasu. Łącznie spaleni uległo 3,17 ha ściółki leśnej. Średnia powierzchnia pożaru wyniosła 0,10 ha. W przeważającej liczbie prawdopodobną przyczyną powstania pożarów było podpalenie.

Teren Nadleśnictwa Dojlidy nie posiada pełnego pokrycia terenu punktami czerpania wody do celów gaśniczych (o łącznej powierzchni ok. 361,60 ha, co stanowi 2,35% powierzchni leśnej nadleśnictwa). Dotyczy to terenu Leśnictwa Krasny Las (obszar graniczący z Nadleśnictwem Żednia).

Nadleśnictwo Dojlidy na swoich gruntach posiada sieć pasów przeciwpożarowych. Jednostki PKP PLK S.A. mineralizują położone przy liniach kolejowych pasy ppoż. Jednostki wojskowe mineralizują pasy ppoż. na terenach poligonu lub przy drogach poligonowych.

Na terenie nadleśnictwa znajdują się 53 dojazdy pożarowe o łącznej długości 151,01km. Wszystkie istniejące dojazdy pożarowe są ujęte w Docelowej Sieci Dróg. Wszystkie dojazdy pożarowe zostały oznakowane poprzez ustawienie tablic oraz przy pomocy piktogramów namalowanych farbą na wybranych drzewach.

W ramach sporządzania projektu PUL szczególną uwagę należy zwrócić na:

- Stan utrzymania istniejących pasów przeciwpożarowych – pasy takie mają być zinwentaryzowane (przy współpracy z nadleśnictwem) i wniesione na mapy;
- Należy dążyć do zapewnienia pełnego pokrycia terenu nadleśnictwa w punkty czerpania wody do celów gaśniczych – jednostka urządzeniowa zaplanuje punkt czerpania wody w leśnictwie Krasny Las;
- Wyznaczanie obszarów zagrożenia pożarowego powinno opierać się na analizie wykorzystującej metodę klas palności.

18. Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiolę, bobry, przemysł itp.

- 1) Zagrożenia ze strony przemysłu - nie stanowią zagrożenia obszarów leśnych;
- 2) Zagrożenia ze strony owadów
  - a. Szkodniki pierwotne – obecnie nie stwierdzono zagrożenia ze strony szkodników pierwotnych;
  - b. Szkodniki wtórne - do istotnych z gospodarczego punktu widzenia szkodników wtórnych w drzewostanach nadleśnictwa należy zaliczyć: kornika drukarza (w drzewostanach z udziałem świerka), kornika ostrozębnego (drzewostany sosnowe, obecnie uszkodzenia rejestrowane sporadycznie), przypłaszczek granatek (w drzewostanach sosnowych założonych na gruntach porolnych, które zostały osłabione przez hubę korzeniową (leśnictwo Mostek i Suraż);
- 3) Choroby grzybowe - szkody gospodarcze powoduje głównie huba korzeni oraz opieńkowa zgnilizna korzeni. Na uprawach leśnych odnotowywano szkody od osutki wiosennej sosny;
- 4) W nadleśnictwie corocznie inwentaryzuje się szkody powodowane przez bytowanie bobrów;
- 5) Zagrożenia ze strony zwierzyny - największe zagrożenie dla trwałości upraw i młodników stanowią jeleniowate (łoś, jeleni, sarna). Szkody rejestrowane są w uprawach, młodnikach oraz dojrzałych drzewostanach;

- 6) Obszary zagrożone występowaniem szkód powodowanych przez silne wiatry. Pomimo wystąpienia w 2016 r. silnych wiatrów wywalających, zagrożenia te są gospodarczo znośne. W związku, z tym nie zachodzi konieczność wskazywania obszarów zagrożonych w stopniu istotnym dla trwałości lasów oraz ich specjalnego traktowania.

19. Propozycja podziału na gospodarstwa, w tym potrzeby utworzenia gospodarstwa lasów niestabilnych oraz wyróżnienia jednostek kontrolnych w gospodarstwie przerębowym – do uszczegółowienia podczas obrad NU

Proponuje się podział lasu na 4 gospodarstwa:

- Specjalne (S);
- Lasów oddziaływania społecznego (OS);
- Zrębowe (Z);
- Przerębowo-zrębowe (P-Z).

• Do gospodarstwa specjalnego (S) należy zaliczyć:

- rezerwy przyrody;
- drzewostany pełniące funkcje ochronne, ograniczające lub uniemożliwiające realizację funkcji produkcyjnych;
- lasy w bezpośrednich strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody, wyodrębnionych stosownymi decyzjami administracyjnymi, które pełnią szczególne funkcje wodochronne;
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne;
- wyłączone drzewostany nasienne oraz drzewostany zachowawcze i włączone do projektu EUFGIS;
- lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa, z obowiązującym zakazem wstępu do lasu oraz zakazem wykonywania cięć rębnych;
- lasy rosnące na gruntach spornych (ze względu na inny sposób zagospodarowania włączyć tutaj drzewostany majątków Falkowszczyzna i Hołówki, gdzie postępowania administracyjne toczą się od 2002r.);
- lasy uznane za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych (nadleśnictwo proponuje włączenie lasów „starych” - zestawienie poniżej), drzewostanów włączonych do rejestru zabytków (kurhany w leśnictwie Suraż i cmentarz wojenny żołnierzy Armii Czerwonej), wyłączenia drzewostanu w okolicy m. Grabówka (groby rozproszone, wg informacji

Burmistrza Supraśla) i obiekt archeologiczny (fort ziemny) w kompleksie Pietrasze);

- kępy ekologiczne stanowiące oddzielne wydzielania.

Wyłącza się z użytkowania rębego następujące drzewostany:

Leśnictwo Majówka:

- ✓ 88c-01, 1,16 ha, So 180 lat;
- ✓ 88c-99, 2,30 ha, So 180 lat;
- ✓ 88c-02, 2,09 ha, So 180 lat;
- ✓ 89i-99, 1,22 ha, So 180 lat;
- ✓ 88m-00, 1,41 ha, So 180 lat;
- ✓ 88k-00, 0,94 ha, So 180 lat;
- ✓ 95l-00, 1,52 ha, So 180 lat;

Leśnictwo Szaciły:

- ✓ 231a-99, 0,96 ha, So 142 lat;
- ✓ 231a-02, 0,68 ha, So 142 lat;

Leśnictwo Solnicki Las:

- ✓ 143a-01, 4,04 ha, So 160 lat;

- wydzielania bezpośrednio przylegające do granicy parku narodowego, w oddziale 01-08-1-10-180;
- drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony przyrody (w szczególności strefy ochrony całorocznej);
- drzewostany, w odniesieniu do których, podjęto decyzje o czasowym zaniechaniu planowanego użytkowania rębego w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu, obejmujące w szczególności siedliska bagienne, łęgowe oraz strefy buforowe przy wrażliwych ekosystemach wodno-błotnych, priorytetowe siedliska przyrodnicze: 91D0 (bory i lasy bagienne) i 91E0 (łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe);
- wydzielania powstałe z łączenia kęp ekologicznych bez wskazówki.
- Do gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego (OS) należy zaliczyć:
  - obszary lasów z intensywnym i zrównoważonym zagospodarowaniem rekreacyjnym i turystycznym oraz obszary lasów o szczególnym znaczeniu kulturowym dla lokalnych społeczności, które zostaną wskazane wstępnie podczas NU, uzgodnione po zakończeniu prac terenowych i ostatecznie przyjęte podczas NPP.
- Do gospodarstwa zrębowego (Z) należy zaliczyć:
  - drzewostany dla których właściwe jest użytkowanie rębiami zupełnymi, nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego lub do gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego.

- Do gospodarstwa przerębowo-zrębowego (P-Z) należy zaliczyć:
  - drzewostany użytkowane rębiami złożonymi II, III, IV i V nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego lub do gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego.

Na obecnym etapie nie ma przesłanek świadczących o potrzebie powołania gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych. Ewentualna decyzja o ich powołaniu podjęta zostanie po inwentaryzacji.

Nie planuje się powołania gospodarstwa przerębowego ani wyróżnienia jednostek kontrolnych.

20. Wstępna propozycja obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności i potrzebie utworzenia gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego

Zgodnie z wnioskiem Nadleśniczego Nadleśnictwa Dojlidy proponuje się utworzenie następujących obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności:

- Lasy strefy I intensywnego oddziaływania społecznego: 2020,30 ha;
- Lasy strefy II zrównoważonego oddziaływania społecznego: 654,10 ha.

Łącznie 2674,40 ha, tj. 17% powierzchni leśnej Nadleśnictwa Dojlidy.

Ostateczny zasięg obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności zostanie ustalony w porozumieniu z ZLW.

21. Wstępna lista interesariuszy procesu opracowywania projektu planu urządzenia lasu, tj. zespołu lokalnej współpracy – do powołania podczas NU

Tabela 6. Wstępna lista interesariuszy Zespołu Lokalnej Współpracy

Lp.	Imię Nazwisko	Instytucja
1	prof. Sławomir Bakier	Politechnika Białostocka
2	dr Dan Wołkowycki	
3	prof. Piotr Banaszuk	
4	dr Mirosław Ratkiewicz	Uniwersytet w Białymstoku
5	Wojciech Cybulski	Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże
6	Krzysztof Marcinowicz	Wójt Gminy Juchnowiec Kościelny
7	Radosław Dobrowolski	Burmistrz Supraśla
8	Marta Galicka	Kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami Urzędu Miejskiego w Wasilkowie
9	Ryszard Ziemblicki	Urząd Miejski w Białymstoku
10	Urszula Gierasimiuk	Naczelnik Biura Edukacji Narodowej Oddziału IPN w Białymstoku

Lp.	Imię Nazwisko	Instytucja
11	Małgorzata Snarska	Stowarzyszenie Okolica
12	Elżbieta Sawicka	SupraśLAS
13	Aneta Kułak	SupraśLAS
14	Aniela Żukowska	Zakład Usług Leśnych Aniela Żukowska
15	kom. Anna Zackiewicz	Wydział Prewencji w Policji w Białymstoku
16	asp. Krzysztof Kolator	

22. Wykaz map i formy ich przygotowania (zgodnie z zapisami § 84, 150, 151 i 160) oraz formy oprawy opisów taksacyjnych, opisanie ogólnego programu ochrony przyrody, a także ewentualnych dodatkowych opracowań

Wykonanie następujących opracowań:

- a) Opis ogólny – tom I, (wydruk w 2 egzemplarzach);
- b) Program ochrony przyrody (POP), (wydruk w 2 egzemplarzach);
- c) Prognoza oddziaływania na środowisko (wydruk w 2 egzemplarzach);
- d) Opis taksacyjny, tabele i wykazy dla obrębów – tom II, (wydruk 1 egz. x 2 obręby);
- e) Opis taksacyjny i wykazy dla leśnictw – (wydruk 1 egz. x 12 leśnictw);
- f) Wyciąg z POP dla leśnictw – (wydruk 1 egz. x 12 leśnictw).

Opis ogólny, POP i Prognoza - wydruk w formacie A4 w układzie pionowym, oprawa twarda introligatorska koloru zielonego z wytłoczonymi złotymi literami na okładce i grzbiecie, czcionka Times New Roman o rozmiarze 12 punktów, tytuły nagłówek, tytuły tabel, punktów i treść tabel dopuszczalne odstępstwo o dwa punkty w górę lub dół (nie dotyczy okładek – rozmiar dopasowany do dotychczas przyjętego w RDLP).

Opisy taksacyjne, tabele i wykazy dla obrębów, Opis taksacyjny i wykazy dla leśnictw oraz Wyciąg z POP dla leśnictw - wydruk w formacie A4 w układzie poziomym, oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonymi złotymi literami na okładce i grzbiecie.

Jeden egzemplarz Opisu ogólnego – tom I (dla RDLP) oraz Programy ochrony przyrody powinny posiadać kieszeń na mapy.

Dodatkowo ww. opracowania przekazane zostaną w formie elektronicznej (pliki w formatach DOCX/XLS i PDF).

Wykonanie materiałów kartograficznych:

- a) **Mapy gospodarcze 1:5 000** (obligatoryjne z mocy § 84 ust. 2 IUL). Nadleśnictwo proponuje przygotowanie map z naniesionymi działkami zrębowymi z wykazu cięć rębnych, w wersji elektronicznej, bez wydruku, w formacie A1 z odpowiednimi arkuszami zbiorczymi.

b) Mapy gospodarczo-przeładowe 1:10 000:

- drzewostanów (wydruk 1 egz. x 12 leśnictw),
- cięć rębnych (wydruk 1 egz. x 12 leśnictw),
- walorów przyrodniczo-kulturowych – sporządzane na potrzeby wyciągu z POP (wydruk 1 egz. x 12 leśnictw),
- matryce - mapy „czyste” (wydruk 2 egz. x 12 leśnictw);

c) Mapy przeładowe 1:25 000.

- drzewostanów (wydruk: 2 x 3 egzemplarze),
  - siedlisk leśnych (wydruk: 2 x 3 egzemplarze),
  - cięć rębnych (wydruk: 2 x 4 egzemplarze, w tym po 1 dla RDLP),
- oraz obligatoryjne (zgodnie z § 84 ust. 2 IUL) mapy wynikające z przepisów prawa, tj. mapy przeładowe wykonane w wersji elektronicznej z zakresu zadań kierunkowych, tj.:

- ochrony lasu,
- gospodarki łowieckiej,

a także:

- zagospodarowania rekreacyjnego w nadleśnictwie,
- obszarów chronionych i funkcji lasu,
- wiodących kategorii ochronności,
- stanowisk oraz siedlisk ptaków chronionych (do Prognozy oddziaływania na środowisko),
- siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk gatunków (do Prognozy oddziaływania na środowisko),
- matryce - mapy „czyste” (wydruk: 2 x 5 egzemplarzy);

d) Mapy sytuacyjne i sytuacyjno-przeładowe 1:50 000:

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa,
- zasięgów leśnictw (5 egzemplarzy),
- ochrony przeciwpożarowej (5 egzemplarze, w tym 1 dla RDLP),
- walorów przyrodniczo-kulturowych (3 egzemplarze, w tym 1 dla RDLP),
- mapy „czyste” (5 egzemplarzy).

Nadleśnictwo składa zapotrzebowanie na wydruk atlasów dla leśniczych w skali 1:10 000 i formacie A4 w układzie pionowym:

- matrycy - mapy „czyste”, na papierze zwykłym (wydruk 1 egz. x 12 leśnictw),
- map drzewostanów oraz siedlisk, w tym siedlisk przyrodniczych z nakładką cięć rębnych (wydruk 1 egz. x 12 leśnictw, papier wodoodporny).

Wykonanie atlasów, których nie przewiduje IUL, skompensowane będą brakiem potrzeby przygotowania i wydruku pozostałych map (oprócz ww.).

Wszystkie z ww. map i atlasów przekazane zostaną również w formie elektronicznej (w formacie PDF).

23. Inne istotne problemy dotyczące nadleśnictwa

- Inwentaryzacja i ujęcie w PUL gatunków chronionych. Płaty roślinne roślin chronionych nie mogą obejmować całych wydzieleń lub być „centroidą”. Płaty takie o powierzchni powyżej 0,10 ha powinny być zainwentaryzowane jako obiekty poligonowe, mniejsze zaś jako obiekty punktowe, we właściwych lokalizacjach.
- Teren nadleśnictwa jest atrakcyjny pod względem turystycznym i rekreacyjnym. Bliskość osiedli przy uroczyskach: Antoniuk, Pietrasze, Turczyn, Pieczurki i Solnicki Las, sprawia, że są pod silną presją ze strony odwiedzających i wymagają szczególnych form zagospodarowania. Nadleśnictwo posiada rozwiniętą infrastrukturę rekreacyjno-turystyczną, w skład której wchodzi: ścieżki dydaktyczne („Terapia Lasem”, „Szlakiem drzew leśnych”, „Las Antoniukowski” w Leśnictwie Antoniuk; „Przyroda Puszczy Knyszyńskiej” w Leśnictwie Mostek; „Szlakiem drzew leśnych” w Leśnictwie Solnicki Las), miejsca odpoczynku w Surażu, wieża widokowo-obserwacyjna w Katrynce, wiata „Zielona Klasa” przy siedzibie nadleśnictwa oraz miejsca postoju pojazdów w: Lesie Pietrasze, Surażu, Doktorach oraz Majówce, gdzie wyznaczono miejsce do palenia ogniska. W ramach programu „Aktywne Udostępnianie Lasu” zmodernizowano parking leśny w Rybnikach, przy którym przebiega trasa biegowa „Wolność jest w naturze”. Na podstawie koncepcji Zielonego Punktu Kontrolnego nadleśnictwo utworzyło dwa bloki tras w Pietraszach i Solnickim Lesie oraz opracowało ogólnodostępne, specjalistyczne mapy do orientacji sportowej. W ramach programu „Zanocuj w lesie” w Leśnictwie Rybniki wyznaczono strefę obejmującą ponad 1500 ha, z której mogą korzystać miłośnicy bushcraftu i survivalu. Las udostępniony jest również poprzez sieć szlaków turystycznych, w tym konnych oraz rowerowych.
- W rejonie Białegostoku zostały udokumentowane złoża kopalin z okresu czwartorzędowego. Na tym obszarze stwierdzono występowanie około 20 złóż kopalin, w tym:
  - złoża kruszywa naturalnego (piaski i żwiry),
  - piaski kwarcowe do produkcji cegły wapienno-piaskowej,
  - surowce ilaste ceramiki budowlanej.Obecnie jest eksploatowanych 10 złóż kopalin.
- W odniesieniu do komunikacji lotniczej przewiduje się możliwość rozbudowy i modernizacji obecnego lotniska sanitarno – sportowego „Krywlany” do standardów lotniska komunikacyjnego. Przewiduje się możliwość zmiany funkcji

i przeznaczenia na cele nieleśne części lasów otaczających lotnisko, w zakresie niezbędnym do funkcjonowania lotniska i bezpieczeństwa lotów.

- Należy brać pod uwagę kryteria przygotowane przez zespół zadaniowy DGLP, dotyczące wyodrębniania drzewostanów wyłączonych z gospodarowania i drzewostanów podlegających modyfikacji cięć rębnych. Nadleśnictwo jest na etapie klasyfikowania drzewostanów wg grup kryteriów („1 – leśne obszary cenne przyrodniczo i/lub ważne społecznie, w których nie będą prowadzone działania z zakresu pozyskania drewna i które zostaną wyłączone, bądź już je wyłączone z użytkowania na etapie planowania urzędniowego”; 2 – leśne obszary cenne przyrodniczo i/lub ważne społecznie, w których działania z zakresu pozyskania drewna będą prowadzone w sposób zmodyfikowany”; 3 – nieleśne obszary cenne przyrodniczo i/lub ważne społecznie”). Po zatwierdzeniu materiałów nadleśnictwo przekaże je wykonawcy PUL celem zaimplementowania do planu.
- W związku z obserwowanymi zmianami klimatu i towarzyszącemu im deficytowi wody należy rozważyć opracowanie operatu hydrologicznego. Docelowo miałyby on służyć wytypowaniu cieków/obszarów, na których należałoby podjąć działania w kierunku ograniczenia/spowolnienia spływu wód powierzchniowych z zastosowaniem metod bezinwazyjnych i niskokosztowych – naturalne przegrody.

Wszelkie inne kwestie nie poruszone w tym dokumencie należy przyjąć wg IUL z 2023 roku (Zarządzenia nr 116 DGLP z 2023 roku) oraz obowiązujących norm prawnych.